

Reginának hívnak. Azért hívnak így, mert a szüleim így neveztek el. Anyu és apu a szüleim. Anyu szerint szépséges kislány vagyok, és apu szerint is.

Egy nagyváros szűk utcájában élünk, s a családom olyan, mint a többi család az utcában. Nem nagy és népes a családuk, anyával, apával és egy hűséges kutyával élünk egy magas ház második emeletén.

Mindenem megvan, szép ruhák, játékok, egyebek.

Valamivel alacsonyabb termetű vagyok, mint a többi kislány. A szüleim szerint azon nem lehet csodálkozni, hogy nem keresem a fiúk társaságát, de az már különösebb, hogy a lányokkal sem töltök együtt túlzottan sok időt. Az iskolában a szüneteket szeretem a legkevésbé. Leginkább egyedül szeretek lenni, a hosszú folyosókon sétálni, a konyhában üldögélni, vagy korán reggel a vöröslő napot figyelni, amint épp felkel, lassan, méltósággal. Szeretek az okos kutyánkkal játszani.

Az emberek nagyra tartják a fegyelmezettséget és a szelíd viselkedést kiváltképpen dicséretesnek tartják. Én pedig fegyelmeztet vagyok és szelíd. Anyu és apu megtanítottak rá, hogy figyelmes és kedves legyek, és én az is vagyok, olyan lány, aki ha azt hallja, hogy az iskolában egy osztálytársa megbetegedett, azonnal meglátogatja. De nem maradok ott sokáig.

Nagyon szeretem a fákat és a felhőket, de félek a madaraktól. A fák szépek, a felhők kedvesek, de a madarak furák. Én pedig mindentől félek, amit furának tartok.

Régebben annyira szerettem a meséket és történeteket, hogy minden reggel három mesét kellett nekem felolvasni, este pedig négyet, lefekvés után. Amióta megtanultam olvasni, már magamnak olvasok. Legjobban a tündérekről szeretek olvasni, mert a tündérek jók. A kedvenc tündéremnek hosszú fekete haja, kék köpenye, meggyerő tekintete és különösen rokonszenves mosolya van.

A tündéreken kívül a varázslás is érdekelt még. Szeretnék megtanulni varázsolni, hogy tudjam, hogyan kell egy dologból valami mást csinálni, mondjuk, hogy hogyan lehet labdává változtatni egy sapkát. És ez anyunak is tetszene. Meg apunak is.

De most mennem kell, mert sétálni megyünk, s a kutyát is visszük. Remélem, ma is sok felhő lesz az égen. Most indulok.

MŰVELTSÉG

Anyu és apu megkérdezték, hogy mit tanultunk ma az iskolában.

82 Azt válaszoltam, hogy megtanultuk, „hogya a szabadság elképzelt állapot, melyben lehetőségeink még véletlenül sem korlátozottak. Hogy a demokrácia a legjobb államforma, melyben ideális emberek ideálisan kormányozzák ideális életük minden területét. Hogy a felelősség a felnőtté válás jele; annak elismerése, hogy tetteinknek esetleg még következményei is lehetnek. Hogy az ízlés iránytű, melyet az érzékelés birodalmában használnak. Hogy a hűség ragaszkodás és elköteleződés, még akkor is, amikor jobb ajánlatok is volnának. Hogy a lelkiismeret belső hang, melyet a legtöbb ember sikeresen nyom el annak érdekében, hogy inkább azt tehesse, amit hasznosnak vél. Hogy a morál az etikától eltérően nem az elvárt cselekedetek rendszere, hanem az erkölcs vállalt személyessége. Hogy a változás az egyetlen állandóan meglévő dolog a világegyetemben. Hogy az intelligencia a felfogóképesség, az értelem és az ész igen szerencsés és különösen ritka találkozása. Hogy a műveltség a tanult társadalmi rétegek tájékozottsága.”

Erre anyu és apu azt mondták, hogy „jóllehet a műveltség fogalma nem választható el egészen a civilizáció, illetve a kultúra – ugyancsak sűrűn változó – fogalmaitól (az utóbbi esetében elég csak arra utalni, hogy az hol a földművelésre, hol a lélek, illetve a szellem művelésére, hol pedig, miért is ne?, egy nép életmódjára vonatkozott), de azoktól alapvetően el is tér, mivel a műveltség nem a közösségi tudástermelésre, hanem sokkal inkább az egyén által birtokolt szellemi horizont meglétére vonatkozik – természetesen mindig egy jól körülírható társadalmi kereten belül.

Akadnak olyanok, akik tudni vélik, hogy az olvasottságon és képzettségen alapuló klasszikus műveltségismérvény leáldozásával sokat veszített az emberiség, bármit is jelentsen ez.

Mások viszont erre kapásból azt felelik, hogy a kései modernitás időszakában nem beszélhetünk többé ‘a műveltségről mint olyanról’, mivel a műveltség fogalma elkerülhetetlenül viszonylagossá vált, s hogy egy globális és multikulturális világban sokféle hagyománnyal és szellemi értékkel kell számolni.

Aztán vannak, akik a műveltséget továbbra is stabil és definitív szellemi képződményként gondolják el, s minden attól eltérő, azzal nem egyező műveltségi képletet és jelenséget egyszerűen a műveletlenség kategóriájába sorolnak.

Amire mások azt mondják, hogy ez a műveltség elitista koncepciója, amit csak azok támogatnak, akik úgy vélik, hogy a műveltség végső soron nem más, mint a tanult társadalmi rétegek tájékozottsága – holott a műveltségnek ez a kizárólagos felfogása már régen elavult, ráadásul kirekesztő is, s csupán a társadalmi különbségek fenntartására szolgál, ami egyáltalán nem *fair*.”